

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

vervolg tozo

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001940	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	10-11-2020
Datum	04-11-2020	<input type="checkbox"/> Raad	--
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
07 Inkomens-voorziening en arbeidsmarkt		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Walder		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	10-11-2020
		<input type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	04-11-2020	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
wethouder	04-11-2020	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	05-11-2020
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief2020-11-11

Bijlagen

uitkomsten enquete ondernemers
plan van aanpak vervolg tozo corona

B & W d.d.: 10-11-2020

Besloten wordt:

- 1 In te stemmen met het plan van aanpak vervolg tozo;
- 2 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

In augustus 2020 is een omvangrijk aanvullend sociaal pakket gepresenteerd door het kabinet. Praktisch alle regelingen zijn verlengd, maar op onderdelen aangescherpt. Wij zijn in afwachting van de verdere uitwerkingen, maar ons uiteraard op onderdelen al lokaal en regionaal aan het voorbereiden op de uitwerking en uitvoering van de plannen. Er zijn aanzienlijke budgetten aangekondigd om zoveel mogelijk mensen van werk naar werk te begeleiden, zowel hoog als laagopgeleid, ook de groep met een arbeidsbeperking.

Daarnaast vindt het kabinet het naarmate de crisis voortduurt van belang dat bedrijven en ondernemers zich schikken naar deze nieuwe economische situatie. Het kabinet wil ondernemers helpen zich aan te passen aan een veranderde samenleving en economie. Daarom geeft het kabinet een impuls aan de heroriëntatie van ondernemers. In Deventer heeft het Ondernemershuis samen met onze eigen afdeling Kennis en Verkenning vooruitlopend op wel/geen verlenging van de tozo al een enquête gehouden onder de ondernemers in Deventer aan welke vorm van ondersteuning zij behoefte hebben. De uitkomsten zijn bekend en samen met het Ondernemershuis hebben wij een plan opgesteld hoe wij de ondernemers het beste verder kunnen helpen.

Omdat wij lang dachten dat er geen vervolg op de tozo 2 zou komen, zijn wij al gestart met de nu genoemde verkenningen en ondersteuning. Hiermee lopen wij iets voor op de landelijke ontwikkelingen om straks per 1 januari 2021 de wettelijke verplichting uit te voeren. wij zijn vanaf 1 januari 2021 verplicht om de zelfstandige ondernemers te helpen met hun bedrijf. Het kan ook zo zijn dat er geen toekomstperspectief is voor deze zzp-ers, maar dan moeten we ze juist ook begeleiden naar een nieuwe toekomst.

Deze vraag en de uitkomsten van de enquête zijn vertaald in een plan van aanpak vervolg tozo. Dit is tevens een verdieping van het corona actieplan. De enquête laat zien dat een aanzienlijk deel van de ondernemers op zeer korte termijn financiële problemen verwacht (30% binnen 3 maanden). Voor bijna helft is de impact van de corona zeer groot. Voor 20% dreigt het einde van het bedrijf.

Wij weten zeker dat we budget krijgen vanuit de rijksoverheid om de begeleiding in te zetten, maar het totale bedrag is nog onzeker. De nood bij sommige ondernemers is echter al hoog (recent was het ook nog in het nieuws, er wordt fors ingeteerd) en om geen tijd te verliezen stellen wij nu voor om toch al te starten met het helpen van de eerste ondernemers.

Beoogd resultaat

Begeleiding geven aan de tozo-ondernemers met als resultaat:

- gezonde ondernemingen
- omgeschoolde zzp-ers naar de tekortsectoren
- geen onnodige faillissementen en/of overgang naar de BBZ

Kader

Participatiewet

BBZ

Tozo 1,2,3

Argumenten voor en tegen

Het plan van aanpak voorziet in de behoefte van de ondernemers. 1500 ondernemers hebben tozo 1 ontvangen. Momenteel ontvangen 500 ondernemers tozo 3. Door de invoering van de partnerstoets zijn de aantallen voor

de tozo 2 en 3 aanzienlijk lager.

De BBZ kan als vangnet worden ingezet voor ondernemers die extra ondersteuning of bedrijfskapitaal nodig hebben na afloop van tozo 3 (1 juli 2021). Het IMK (ons toets insituut voor de levensvatbaarheid) heeft hiervoor een nieuwe levensvatbaarheids toets ontwikkeld. Hiermee voorkomen wij, hoe hard het ook is, dat wij investeren in bedrijven die het niet gaan redden.

De ondernemers worden door de eigen mensen van het Gros en bedrijfsadviseurs van het ondernemershuis geholpen. Daarnaast wordt het leerwerkloket ingezet voor de eventuele noodzakelijke omscholing en ondersteuning het BAD bij eventuele financiële problematiek.

Formeel hebben we echter nog geen budget. We lopen vooruit op de regio en landelijke initiatieven, waarbij wel opgemerkt moet worden dat de arbeidsmarktregio zeer geïnteresseerd is in onze voorgestelde werkwijze.

Extern draagvlak (partners)

De ondernemers zijn betrokken door de enquête. Het ondernemershuis heeft het plan mede opgesteld.

Financiële consequenties

Tot op heden (3-11) is nog niet helder wat ons budget wordt voor deze wettelijke taak, maar we willen wel starten.

De totale kosten zijn geraamd op 416.000 euro. ervanuitgaande dat maximaal 500 ondernemers zich melden voor ondersteuning. 1 ondernemer "kost" € 832,50. De verwachting is dat in 2020 nog maximaal 50 ondernemers zullen starten. Dus het voorschot bedraagt maximaal € 50.000. Afhankelijk van eventuele inzet van de BBZ zal ook formatie nodig zijn voor het Gros.

Deze totale voorlopige kosten worden gefinancierd met de bonus beschut werk voor 2020 (zie q3).

De totale omvang van de uitvoering en dus financiële verplichtingen (de geraamde 500 ondernemers) worden uiteindelijk aan het college voorgelegd als de budgetverdelingen (lokaal-regionaal) helder is. Hierover is hopelijk in december meer bekend.

Aanpak/uitvoering

Het plan wordt momenteel verwerkt in concrete werkprocessen.

Gemeente Deventer
t.a.v. mevrouw H. Engels
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Deventer, 14 oktober 2020

Betreft: Aanbieding werkzaamheden in het kader corona actieplan

Geachte mevrouw Engels, beste Hanneke,

In aansluiting op ons gesprek van vorige week ontvang je een aangepaste aanbieding voor de ondersteuning van zelfstandige ondernemers. De ontwikkeling van de afgelopen dagen zorgt voor nog meer urgentie dan de afgelopen maanden. Dit in aansluiting op de gehouden kennissessies en de gehouden enquête.

Hoe gaan we het doen?

Handen uit de mouwen, geen lange verhalen; capaciteit en budget inzetten om ondernemend Deventer te ondersteunen. Dat geeft de urgentie weer in deze barre tijden als gevolg van de nieuwe lockdown voor het bedrijfsleven en de regelingen TOZO 1, 2 en 3.

We maken deze aanbieding vanuit de basis van het gezamenlijke Corona Actieplan. In dit plan was de ondersteuning voor de zelfstandige ondernemer al opgenomen. Hiermee voorkomen we versnippering en kan er aansluitend naar financiering worden gezocht. De uitvoering voor het ondersteunen van de ondernemers verzorgen we in nauwe afstemming met de gemeente Deventer en lokale partijen en met name met de medewerkers van het GROS. De daar aanwezige kennis en kunde in combinatie met de bedrijfsadviseurs van het Ondernemershuis zorgen voor een adequate ondersteuning aan de (getroffen) ondernemers. Als een bedrijf op dit moment onvoldoende levensvatbaar is, dan is de link naar het Leerwerkloket en Deventer Werktalent gemaakt om richting een baan te bemiddelen.

Inzet Ondernemershuis

De volgende acties zijn ontwikkeld of worden uitgewerkt:

1. Informatievoorziening voor ondernemers
2. Lokale- regionale toeleiding
3. Uitvoeren ondernemers E-scan en F-scan.
4. Vraaggerichte ondersteuning Starters, ZP-ers en zelfstandige ondernemers.
5. Doorverwijzen naar Leerwerkloket.

Onze verwachting is dat circa 500 ondernemers van onze dienstverlening gebruik gaan maken. Door het volume, de inzet vanuit onze basisdienstverlening en onze lean-aanpak van de professionele bedrijfsadviseurs komt de gemiddelde prijs op € 832,50 per ondersteunde ondernemer.

Vanuit de arbeidsmarktregio is ook met veel interesse gereageerd op onze aanpak en deze verbreding kan ook een mogelijkheid zijn om regionale middelen in te zetten voor de aanpak. Graag ga ik daar met je on overleg om alle mogelijkheden te bespreken en op te pakken om zo snel mogelijk te kunnen starten.

Vertrouwende u hiermee van dienst te zijn geweest

Met vriendelijke groet,

Alfred Liefers
Directeur Stichting Ondernemershuis Deventer



1 Informatievoorziening voor ondernemers

Doel: Uit de gehouden enquête kwam naar voren dat 80% van de ondervraagden niet is aangesloten bij een van de partijen van het Corona Actieplan. Dit betekent dat we naar de ZP-er en het klein MKB een informatievoorziening opzetten om de beschikbare regelingen kenbaar te maken.

Uitvoering: Door de communicatie vanuit verschillende kanalen op te pakken, maar centraal organiseren gaan we toegang tot het aanbod vergroten en kunnen we de beschikbare middelen effectiever inzetten.

Resultaat: Proactief benaderen van alle ondernemers in Deventer met minder dan 10 medewerkers. In ieder geval met alle TOZO-aanvragers.

2. Lokale en regionale toeleiding

Doel: Voor de getroffen ondernemers 1 centraal punt aanbieden voor het stellen van de hulpvraag om hun bedrijfsactiviteiten te kunnen continueren. De TOZO-aanvragers en het MKB pro-actief benaderen om dit centrale punt bekend te maken. De focus ligt op probleemoplossing en doorverwijzing. Ook worden open inloopsprekuren georganiseerd met ondernemerscoaches uit de eerste en tweede lijn. Online worden kennissessies georganiseerd. Daarnaast eerste screening voor actielijn 3. Vanuit de hulpvragen filteren welke ondernemers levensvatbaar zijn of op korte termijn in zwaar weer dreigen te komen en ondersteuning nodig hebben.

Uitvoering: Op locatie van het Ondernemershuis het meldpunt faciliteren om Informatie- & Adviesgesprek te voeren, de vraag van de ondernemers op te halen, trendanalyses uitvoeren en door te leiden naar de partners. Inzet van GROS, Leerwerkloket, BAD, Deventer Werktalent en (beleids-) medewerkers Gemeente Deventer.
Op basis van de uitgevoerde enquête onder de TOZO-aanvragers en andere MKB-bedrijven wordt proactief de informatie voorziening opgepakt om aan de behoefte van de ondernemers tegemoet te komen. Alle mogelijke kanalen; online, offline, kennissessies, netwerk etc. wordt ingezet om de

doelgroep te bereiken. Door de locatie is nauwe samenwerking met het DEP-ondernemersloket geborgd.

Resultaat: Alle organisaties die met Proactief benaderen van ondernemers in Deventer. Tot medio 2021 contact met 1.800 TOZO aanvragers.

3 Uitvoeren ondernemers E-scan en F-scan

Doel: Gerichte inzet van de middelen door de haalbaarheid van de voortzetting van de van de onderneming te onderzoeken in combinatie met de ondernemer. Vanuit het totaal aantal getroffen ondernemers 500 onderzoeken uitvoeren.

Uitvoering: Deze actielijn start bij het uitvoeren van een E-scan, die de ondernemer krijgt bij aanmelding. Deze scan geeft inzicht in de ondernemersvaardigheden van de ondernemer. Daarna volgt een intakegesprek en komen de volgende punten aan de orde.

- Jouw ambities;
- Hoe kansrijk jouw onderneming is;
- Hoe realistisch de financiële prognoses zijn;
- De ondernemersscan;
- Jouw ondernemersplan;
- Naar welke coach en opleiding jouw voorkeur uit gaat.

Daarbij door de inzet van de F-scan, is er snel inzicht in de financiële situatie van de ondernemer. Bij een negatieve uitkomst van de F-scan, onvoldoende liquide, dan snelle verwijzing naar het BAD.

De E-scan, F-scan en intake is een goede houvast voor het maken van de juiste keuzes.

Resultaat: Uitgewerkt plan met ondernemer E-scan en haalbaarheidsonderzoek om schadelastbeperking te realiseren door het voorkomen van faillissementen. Bij onvoldoende liquiditeit opgepakt door BAD. Bij ontbreken Levensvatbaarheid doorgeleiden naar Leerwerkloket. (actielijn 5)

4 Ondersteuning Starters, ZP-ers en bedrijven < 10 medewerkers

Doel: Op basis van de geformuleerde vraag van de E-scan kan de ondernemer een eigen ondernemerscoach selecteren en samen aan de slag gaan met de uitdaging die er ligt. Bestendigen van het ondernemerschap of inzicht krijgen in het onvoldoende levensvatbaar van het businessmodel. Dan alsnog doorverwijzen naar Leerwerkloket.

Uitvoering:

We smeden een uitvoerend team vanuit GROS en Ondernemershuis.

Vanuit de ondernemersscan E-scan en F-scan bedrijven met extra raad en daad bijstaan door de inzet van een ondernemerscoach. De ondernemer volgt het coachtraject en de training/opleiding op basis van de E-scan. Daarnaast worden voor de ondernemers intervisie bijeenkomsten georganiseerd.

Stakeholders eisen daarnaast ook vaak een haalbaarheidsonderzoek om te kunnen bepalen of de voorgenomen exploitatie kan voldoen aan de rente en aflossingsverplichting, of de afschrijvingen gedragen kunnen worden en of er een rendabele exploitatie kan worden gevoerd.

De plannen worden beoordeeld voor de doorzetting van de onderneming of uitbreiding. Dit doen wij op basis van het ondernemingsplan en de E-scan. Daarbij toetsen wij de financiële haalbaarheid aan vastgestelde normen. Onderdelen van het haalbaarheidsonderzoek zijn:

- beoordeling beoogd concept, locatie en pand
- marktonderzoek c.q. vraag- & aanbodanalyse
- investeringsprognose en financieringsopzet
- exploitatieprognoses voor drie jaar
- businesscase en uitwerken alternatieve scenario's

Afronding

Als de ondernemer klaar is met de coaching dan wordt het programma afgesloten door de ondernemers E-scan nogmaals te maken. Daardoor zien we of er vooruitgang is geboekt met behulp van de ondersteuning vanuit het programma.

Resultaat: Op basis van de resultaten van "Ondernemen in zwaar weer" is de verwachting dat 70% van de bedrijven met bedrijfsbeëindiging of -voortzetting, zonder faillissement, worden afgerond. Daarnaast bij bedrijfsbeëindiging doorleiding naar Leerwerkloket. (actielijn 5)

5 Doorverwijzen naar Leerwerkloket

Doel: Op basis van de ontbrekende (tijdelijke) levensvatbaarheid van de onderneming zo snel mogelijk de ondernemer naar een baan bemiddelen.

Uitvoering:

Vanuit de samenwerking met het Leerwerkloket en Deventer Werk talent de ondernemer zo snel mogelijk bemiddelen naar een betaalde baan. De dienstverlening van het talentenplatform vindwerk.nl en het scholingsfonds maken onderdeel uit van het instrumentarium om te bemiddelen.

Resultaat: Binnen 72 uur de persoon oproepen om de loopbaanbemiddeling op te starten.

Kosten:

Actielijn:	Uitvoering:	Periode:	2020	2021
1	Inzet marketing en communicatie	1-10-20 t/m 1-7-21	6.000	12.000
2	20 u p.w. x 36 wkn. x € 50 euro	1-10-20 t/m 1-7-21	12.000	24.000
3	500 x 3 uur x 75 euro 500 E-scans á 50 euro per stuk	1-10-20 t/m 1-7-21	45.800	91.700
4	500 x 10 uur x 75 euro	1-10-20 t/m 1-7-21	100.000	200.000
5	100 gesprekken x 75 euro	1-10-20 t/m 1-7-21	2.500	5.000

Dekking:

Actielijn:	Uitvoering:	Totaal:	Bijdragen:**	Benodigd:
1	Inzet marketing en communicatie	18.000		18.000
2	20 u p.w. x 36 wkn x € 50 euro	36.000	14.000	22.000
3	500 x 3 uur x 75 euro 500 E-scans á 50 euro per stuk	137.500	68.750	68.750
4	400 x 10 uur x 75 euro	300.000		300.000
5	100 gesprekken x 75 euro	7.500		7.500
	Totaal:	499.000	72.750	416.250

** uren mogelijke inzet van het GROS is niet meegenomen in deze berekening.

** de bedragen van de Bijdragen (€ 14.000 en € 68.000) zijn gedekt door de opdracht vanuit DEP, (funding programma economie gemeente Deventer) en basis dienstverlening Ondernemershuis. Voor de overige bedragen is vanuit het Corona Actieplan nog geen dekking gevonden.

Bedragen zijn exclusief B.T.W.

Juli 2020

Onderzoek impact corona

Onderzoek naar de gevolgen van het coronavirus op ondernemers in de gemeente Deventer



Inhoud

Aanleiding, onderzoeksopzet en respons.....	1
Achtergrondgegevens en kenmerken bedrijf.....	2
Impact Coronavirus.....	4
Financiële gevolgen.....	5
Behoeften.....	6
Maatregelen.....	7
Sentiment.....	9
Conclusie.....	10

Aanleiding, onderzoeksopzet en respons

Aanleiding

Door middel van dit onderzoek wil de gemeente Deventer samen met het Ondernemershuis inzicht krijgen in de actuele impact van de coronacrisis op ondernemingen in de gemeente Deventer. De informatie die uit dit onderzoek komt dient als onderbouwing van keuzes over welke maatregelen genomen kunnen worden.

Populatie en Respons

De vragenlijst is via e-mail aan 1798 ondernemers verstuurd. 584 ondernemers hebben de vragenlijst ingevuld, waarmee de bruto respons uitkomt op 33%. Na verwijdering van niet bruikbare cases blijven er 526 respondenten over en bedraagt de netto respons 29%. Er kunnen hiermee voldoende representatieve antwoorden gegeven worden op de vragen.

Het aangehouden criterium voor verwijdering van cases is de vraag over de impact van het coronavirus, omdat dat het doel is van dit onderzoek. Ondernemers moesten dus op zijn minst deze vraag hebben ingevuld om meegenomen te worden in de analyses.

Privacy

Dit onderzoek is uitgevoerd door vakgroep Kennis en Verkenning van de gemeente Deventer. Bij het doen van onderzoek en de verwerking van gegevens houdt Kennis en Verkenning zich aan de Gedragscode voor Onderzoek en Statistiek. Er is altijd sprake van een anonieme rapportage. Citaten van respondenten worden waar nodig geanonimiseerd.

Noot vooraf

In deze factsheet worden citaten van ondernemers gepresenteerd. De opgenomen citaten betreffen een selectie uit alle gegeven reacties op de open vragen. Er zijn citaten gekozen die tezamen de diversiteit in genoemde onderwerpen weerspiegelen en dienen om een breed beeld te krijgen van de onderwerpen die zijn genoemd.

Achtergrondgegevens en kenmerken bedrijf

Aantal Fte

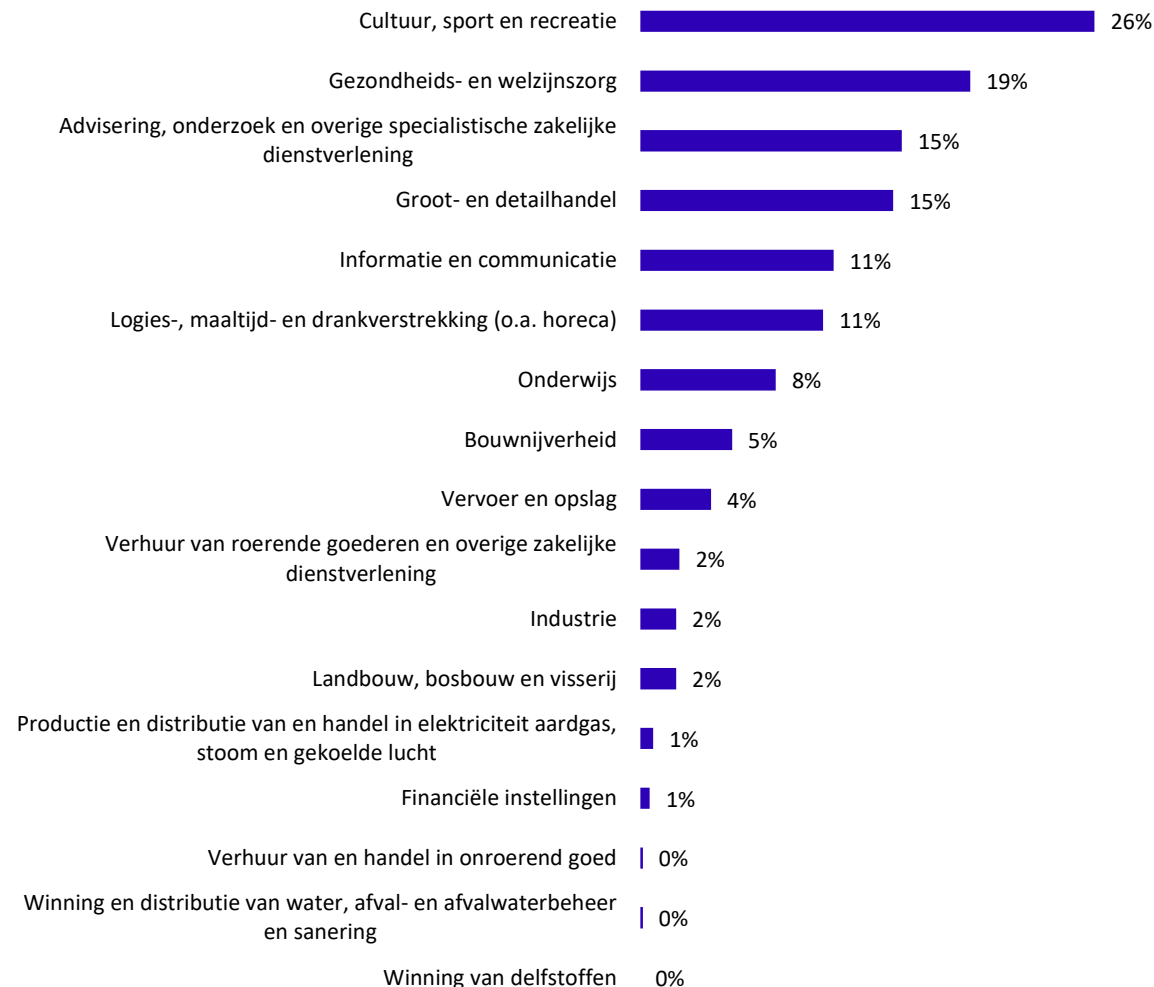
Hieronder staat de verdeling van de deelnemende ondernemers naar aantal fte. Eerst in tweevoud gepresenteerd in verband met het tussentijds aanpassen van de vragenlijst op 6 juli. In de derde tabel de samengenomen cijfers.

o.b.v. vragenlijst t/m 6 juli	Aantal	Procent
1 fte	359	79,6
2-4 fte	65	14,4
5-10 fte	21	4,7
11-50 fte	6	1,3

o.b.v. vragenlijst na 6 juli	Aantal	Procent
Ik ben zelfstandig zonder personeel	8	8,0
1 fte	10	10,0
2-5 fte	2	2,0
6-10 fte	3	3,0
11-250 fte	77	77,0

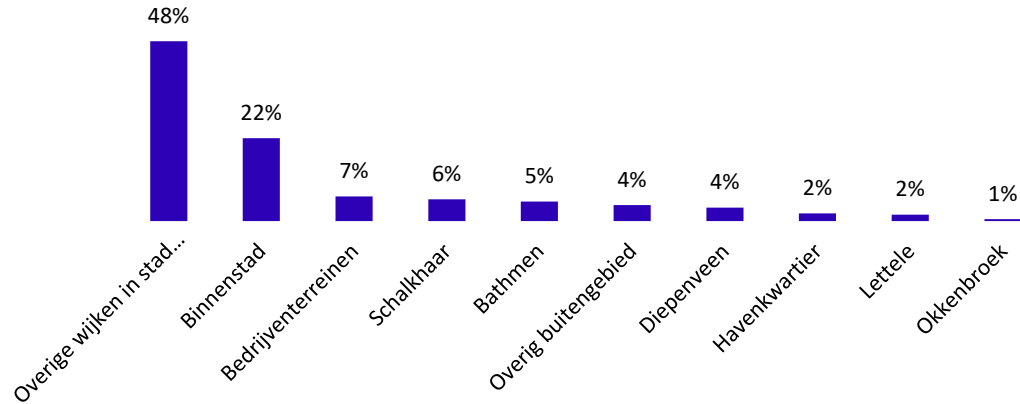
Samengenomen	Aantal	Procent
Ik ben zelfstandig zonder personeel	8	1,5
1 fte	369	67,0
2-10 fte	91	16,5
11-250 fte	83	15,1

Sector/branche organisatie (meer antwoorden mogelijk)

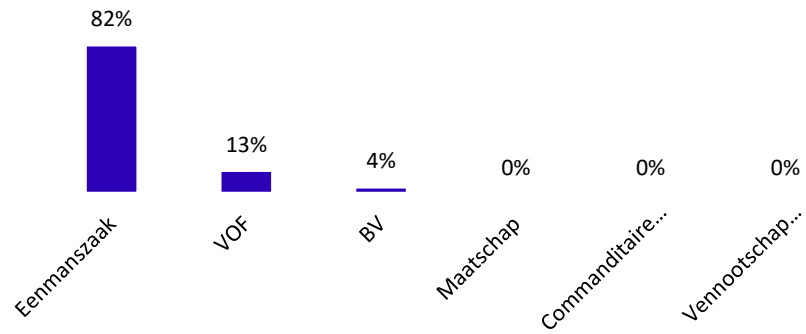


Achtergrondgegevens en kenmerken bedrijf

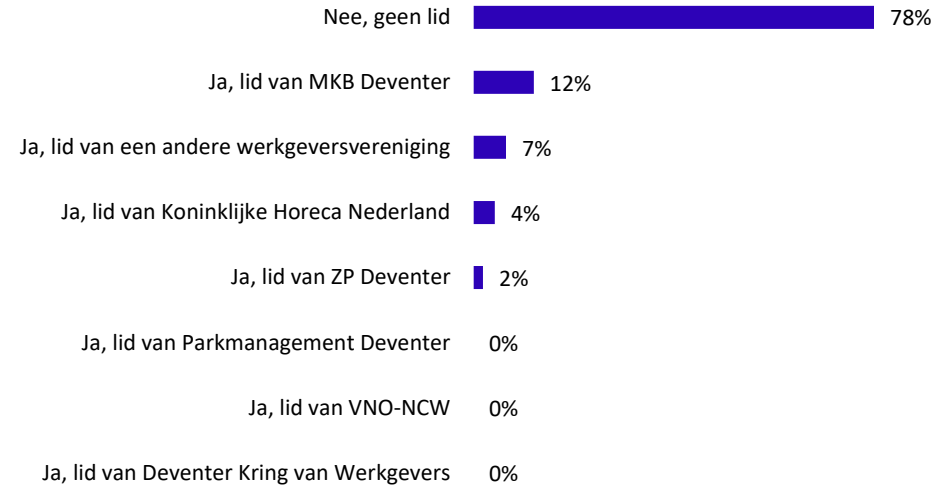
Vestiging bedrijf



Rechtsvorm bedrijf



Lid van een werkgeversvereniging?

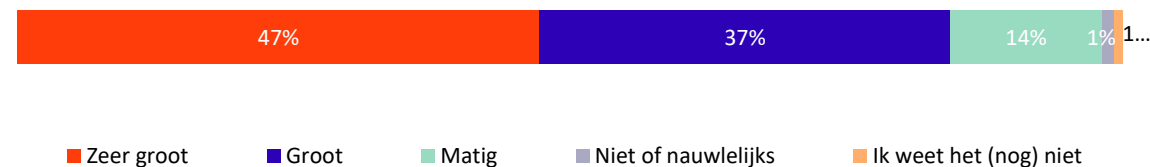


Impact coronavirus

Impact coronavirus op bedrijf (meer antwoorden mogelijk)

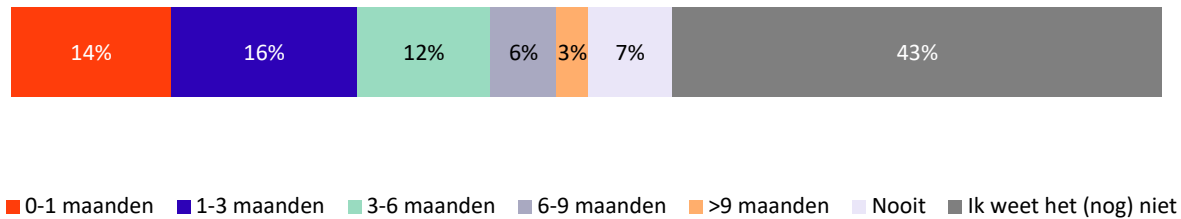


Mate van impact coronavirus op bedrijf

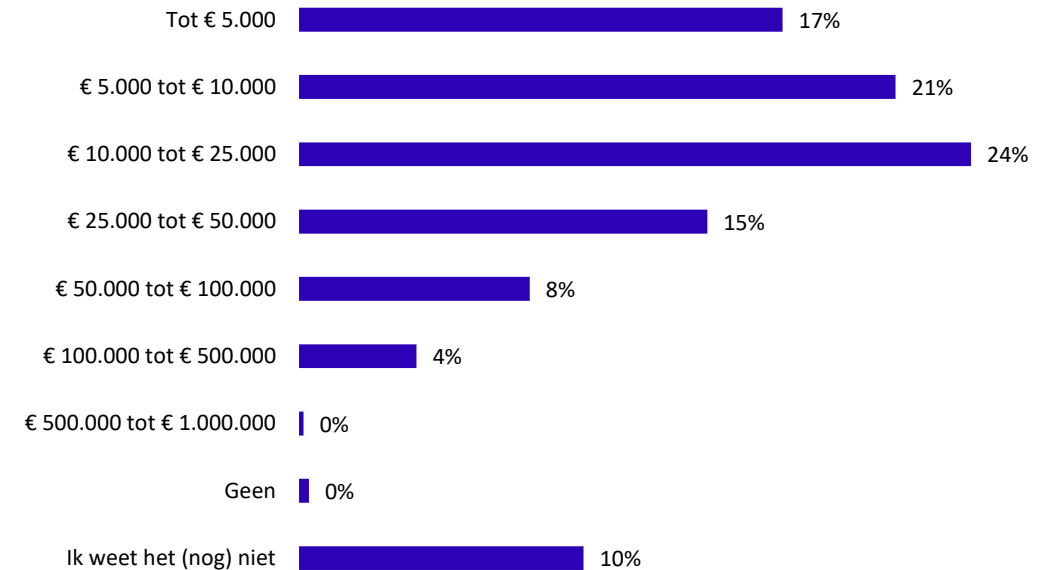


Financiële gevolgen

Inschatting termijn financiële problemen

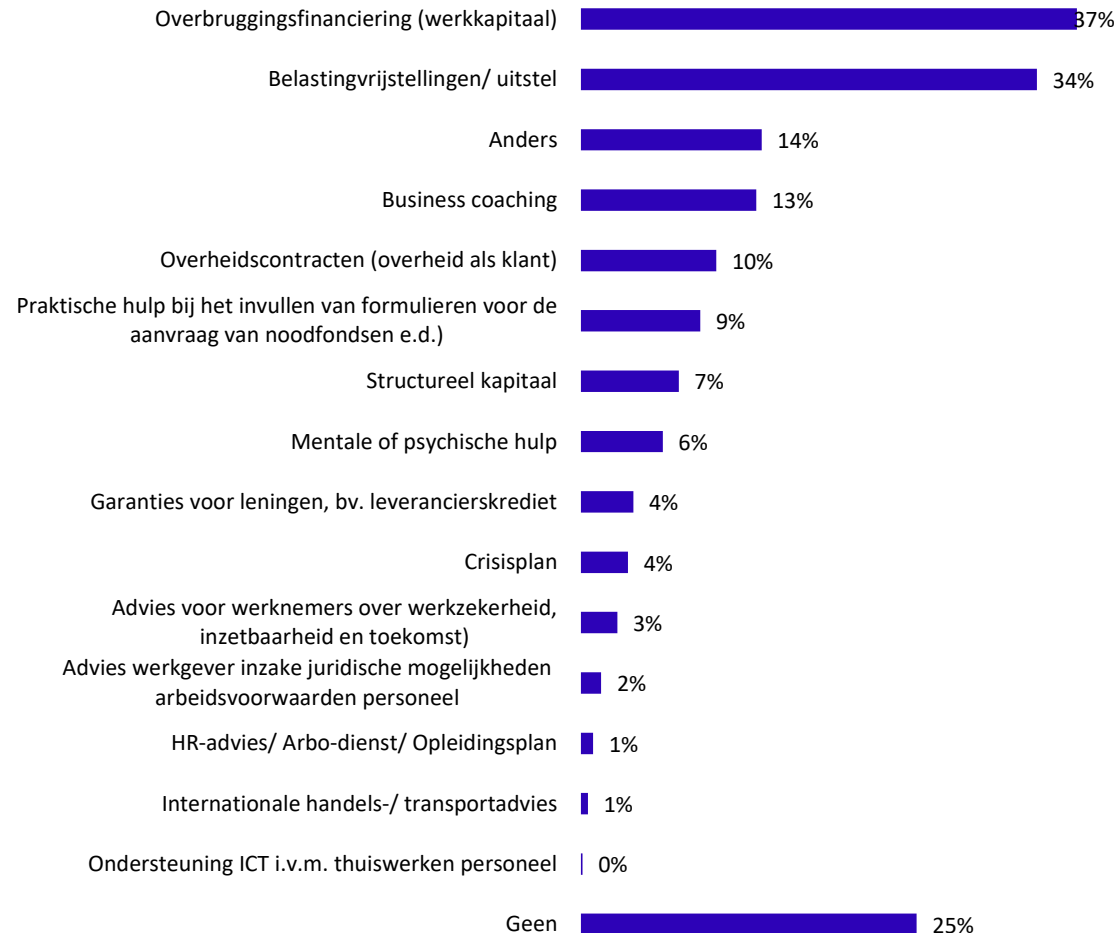


Geschatte financiële schade



Behoeften

Behoeften in het kader van Corona (meer antwoorden mogelijk)



Anders, namelijk...(selectie)

“Als ik de levensonderhoud zou krijgen probeer ik er van te leven heb tot nu toe nooit om hulp gevraagd bij een instantie alleen gebruik gemaakt van de tozo regeling 1 voor levensonderhoud en daarom heb ik ook tozo 2 aangevraagd probeer me daarmee verder te redden”

“Als starter (start eind 2018) was mijn omzet in 2019 nog niet reëel en verliesgevend. Op die verliesgevende omzet wordt wel de steun gebaseerd. Dat is geen reële bijdrage wanneer bedrijfsvoortzetting beoogt wordt. Begin 2020 zijn wel reële (winstgevende) omzetten gedraaid. Overleven wordt voor ons realistisch als de steun daar op gebaseerd wordt”

“Eventuele netwerk activiteiten om met eventuele nieuwe opdrachtgevers in contact te komen”

“Financiële hulp ook al je partner boven sociaal minimum zit”

“Kleine financiële bijdragen waardoor ik mijn bedrijf kan aanhouden en niet hoeft te sluiten om een uitkering aan te vragen. Ik was nog maar een jaar bezig en zie nog zeker kansen voor de toekomst. Mijn bedrijf was nog te klein voor de ondersteuning de eerste 3 maanden. Wel gaf het voor mij genoeg inkomen”

““Steun of advies voor krijgen van lokale opdrachten”

“Tijdelijke betaalstop voor hypotheek”

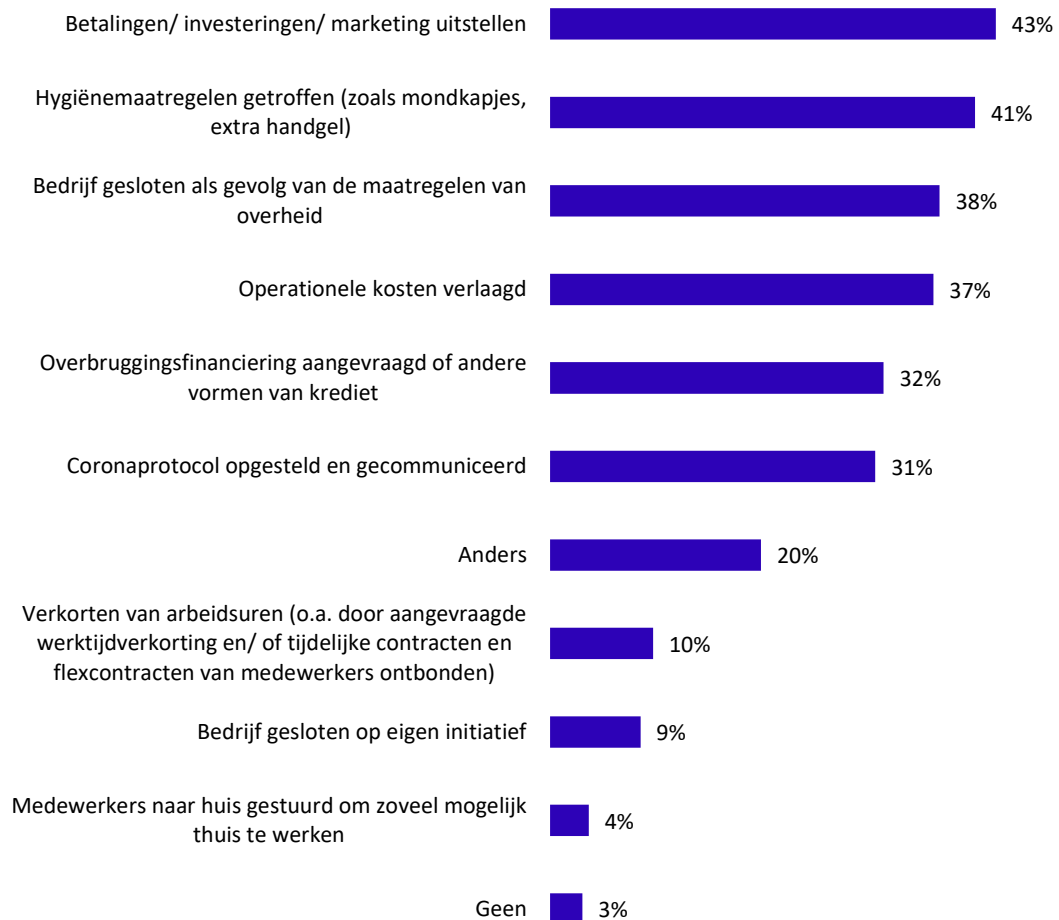
“Verlenging TOZO, heb in de maanden juli augustus en september nauwelijks/geen inkomsten en ook nog maar twee nieuwe aanmeldingen vooruit”

“Wij hebben een seizoens bedrijf die vanaf oktober 2019 stil ligt en Mijn bedrijf ligt 100% stil. Graag verzoek ik met klem om aanvraag noodfondsen. Het bevroeren of annuleren van de gemeentelijke belastingen”

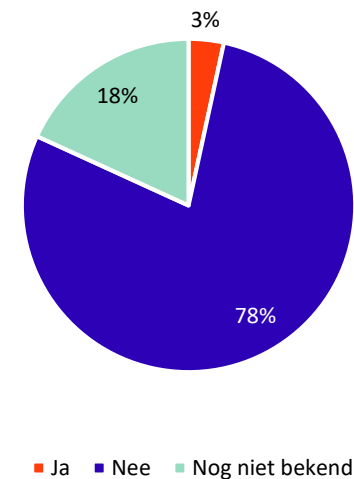
“Zo snel mogelijk einde aan de 1,5m samenleving die maakt meer kapot dan tot nu toe ingezien wordt”

Maatregelen

Genomen maatregelen (meer antwoorden mogelijk)



Verwacht medewerkers te ontslaan



Maatregelen

Anders, namelijk...(selectie)

“Alternatief werk gevonden”

“Ander soort klanten aanboren”

“Andere activiteiten ontplooid. Thuisbezorging, afhalen, extra assortiment om thuis of elders te nuttigen”

“Andere verdienmodellen opgestart die meer corona-proof zijn”

“Een baan erbij genomen”

“Extra acquisitie opgestart”

“Geld bij vrienden geleend”

“Hier en daar vervangende werkzaamheden (digitaal) kunnen doen. Hier en daar vooruitbetaling gekregen van werkzaamheden die ik nog moet verrichten”

“Ik heb mijn activiteiten zoveel mogelijk voortgezet maar via internet (bijles online)”

“Les gegeven online en in het park”

“Minder geïnvesteerd. Kritisch naar financiële uitgave geven gekeken en enkele goedkoper gemaakt”

“Nieuw concept geschreven om weer voor nieuwe doelgroepen open te kunnen gaan”

“Ook kansen benut; klanten benaderd, bewust keuzes gemaakt waar ik wel/niet in investeer, nieuwe dienstverlening ontwikkeld binnen mijn vakgebied”

“TOZO aangevraagd”

“Zelf nieuwe initiatieven ontplooid passend binnen de mogelijkheden die er nog zijn/coronaproof gemaakt”

Zuinig leven en goed op de kleintjes letten”

“100% online diensten gaan aanbieden. Marketing juist nog een tandje hoger gezet”

“Alle trainingen omgebouwd naar online trainingen, heel veel aan website gebouwd en gecommuniceerd”

“Communicatie met klanten over het wel of niet door laten gaan van opdrachten en vervolgstappen. Dit ook duidelijk gemaakt op mijn website”

“Concerten zoveel mogelijk verplaatst naar eind 2020 of 2021”

“Contact opgenomen met ondernemershuis”

“De contacten warm houden zodat zodra het weer mag ik ook weet welke klanten/festivals evt. nog bestaan en/of nog geld in kas hebben voor opdrachten (ontwikkeling nieuwe effecten)”

“Eenmanszaak ernaast gestart in andere branche”

“Functie van het bedrijf aangepast om toch nog wat te kunnen verdienen”

“Investeren in computer, camera en software voor online diensten”

Klanten waar mogelijk omgeboekt naar voorjaar/zomer 2021.

“Nieuwe corona-bestendige producten (lessen) ontwikkeld”

“Nieuwe markten en innovatie”

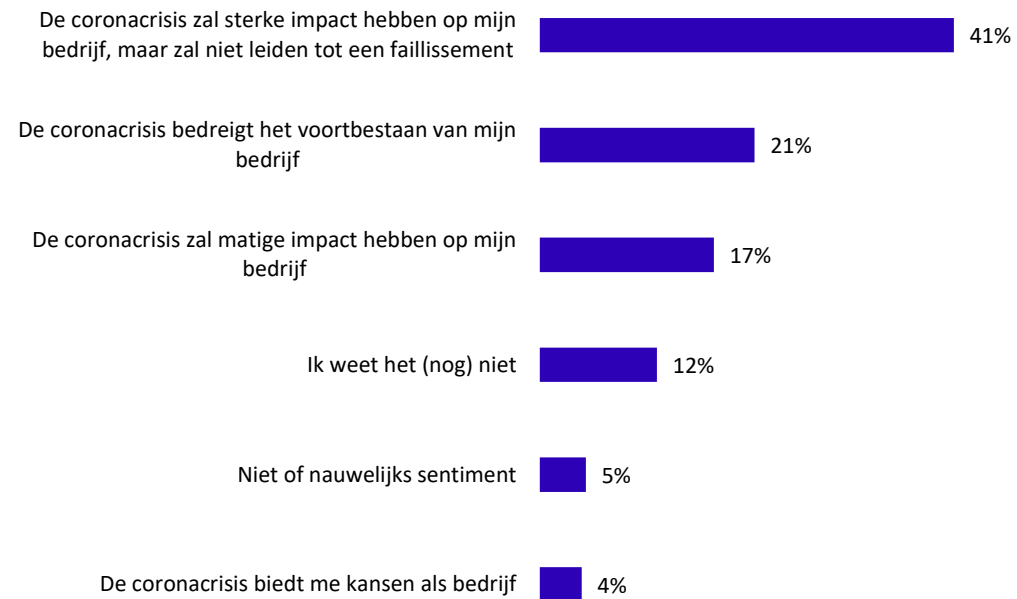
“Op zoek naar nieuwe opdrachten en TOZO uitkering aangevraagd”

“Tijdelijk ander werk via uitzendbureau”

“Vooral reservekapitaal ingezet die eigenlijk bedoeld is bij ziekte o.i.d.”

Sentiment

Sentiment rondom coronacrisis



Conclusie

- Een kwart van de respondenten werkt in de cultuur-, sport en recreatiesector. Daarnaast is ook de gezondheids- en welzijnszorg relatief veel vertegenwoordigd in het onderzoek, evenals de beroepen in de richting van advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening, groot- en detailhandel, informatie en communicatie en de horeca.
- De meeste van hen betreffen een eenmanszaak of VOF, gevestigd in diverse wijken van de stad, de binnenstad en bedrijventerreinen. Het buitengebied/dorpen zijn relatief weinig vertegenwoordigd.
- De meeste bedrijven zijn geen lid van een werkgeversvereniging.
- 84% van de ondernemers zegt dat het coronavirus een grote tot zeer grote impact heeft op hun bedrijf. De impact betreft vooral derving van de omzet (80%), het wegvallen van de vraag/afzet/markt (59%), maar ook een lagere of vertraagde aanmelding van nieuwe klanten, verlies van bestaande klanten en/of zaken (beiden 47%) en moeilijkheden om vaste kosten te kunnen betalen (45%). Ongeveer een derde van de ondernemers noemt verplichte sluiting door maatregelen van de overheid en een kwart noemt een tekort aan liquide middelen.
- Er heerst veel onduidelijkheid over financiële problemen; bijna de helft kan geen inschatting maken van de termijn wanneer zij tegen financiële problemen aan zullen lopen. In totaal schat 30% in dat zij binnen 0-3 maanden tegen problemen aan zullen lopen. Binnen 0-6 maanden denkt in totaal 42% financiële problemen te ondervinden.
- In totaal schat 62% van de ondernemers de financiële schade op een bedrag tussen de €0 - € 25.000. 27% denkt dat de schade oploopt tot een bedrag tussen de € 25.000 – €500.000. 10% weet het (nog) niet. Niemand geeft aan geen financiële schade te verwachten.
- De grote meerderheid van de ondernemers geeft aan behoefte te hebben aan overbruggingsfinanciering (werkkapitaal), zoals een BMKB-regeling, borgstelling kredieten, tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW) en bbz-regeling. Pakweg een derde heeft behoefte aan belastingvrijstellingen/ uitstel. Een kwart van de ondervraagden geeft aan geen behoeften te hebben. De rest heeft behoefte aan andersoortige regelingen/oplossingen.
- Bijna de helft van de ondernemers heeft maatregelen genomen zoals het uitstellen van betalingen, investeringen en marketing. Hygiënemaatregelen werden genomen door 41% van de respondenten. Rondom een derde van de respondenten zegt het bedrijf gesloten te hebben als gevolg van de maatregelen van de overheid, operationele kosten te hebben verlaagd, overbruggingsfinanciering te hebben aangevraagd en/of een coronaprotocol te hebben opgesteld en gecommuniceerd.
- Ondernemers geven verder aan zuiniger te zijn geweest de afgelopen tijd, innovatief bezig te zijn geweest en nieuwe markten te hebben aangeboord. Daarnaast zijn sommigen bezig geweest met het omvormen van bestaande producten en diensten zodat deze online aangeboden konden worden en het aanbieden van extra diensten. Ook het verplaatsen van opdrachten, extra inzetten op communicatie met contacten en op marketing en acquisitie wordt genoemd. Sommigen hebben een extra baan gezocht of inkomensbron erbij genomen.
- De meeste ondernemers verwachten niet dat zij werknemers moeten ontslaan (78%). Bij 18% is dit nog niet bekend en 3% zegt dat zij wel verwachten medewerkers te moeten ontslaan.
- Bij 41% van de ondernemers heerst het idee dat de coronacrisis een sterke impact zal hebben op het bedrijf, maar niet zal leiden tot een faillissement. 21% denkt wel dat de crisis het voortbestaan van het bedrijf bedreigt. 17% denkt dat de coronacrisis een matige impact zal hebben. 4% zegt dat de crisis hen juist kansen biedt. 17% van de ondernemers weet het (nog) niet of heeft geen bepaald sentiment over de impact van de coronacrisis op hun bedrijf.

Colofon

Dit product is een uitgave van:

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning,

Team Advies, Support en Kennis

Postbus 5000 7400 GC Deventer

Juli 2020